

Сичікова Я. Колаж як метод розвитку творчих здібностей майбутніх учителів технології // Освіта. Інноватика. Практика : науковий журнал. 2017. № 1(2). С. 69-72.

Suchikova Ya. Picture theme how method development abilities tvorcheskyh future technology teacher // Education. Innovation. Practice: scientific journal. 2017. Issue 1(2). P. 69-72.

Яна Сичікова

Бердянський державний педагогічний університет, м. Бердянськ

КОЛАЖ ЯК МЕТОД РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ

На сучасному етапі в Україні відбувається інтеграція існуючої системи освіти у світовий освітній простір. Одним з ключових моментів становлення нової системи освіти є глобальна інформатизація. Пріоритетом виступає формування всебічно розвиненої, активної, творчої особистості. Виховання творчого ставлення до справи розуміють, як уміння бачити красу в буденних речах, здатність креативно мислити, подавати інформацію в нестандартному вигляді. Використання інформаційних технологій відкриває нові перспективи у творчій освіті, створює передумови для модернізації освітньої сфери. Інформаційно-комунікаційна компетентність визначає рівень освіченості та професійної компетентності людини, а творче мислення визначає вміння вирішувати нестандартні завдання або знаходити принципово нові підходи до проблемної ситуації. У цьому аспекті під креативністю слід розуміти творчі здібності індивіда – здатності породжувати незвичні ідеї, відхилятися від традиційних схем мислення, швидко вирішувати проблемні ситуації [1 – 6]. У зв'язку з цим методи навчання повинні носити творчий характер. Серед таких методів слід зазначити метод колажу, як особливий вид художньої творчості. В умовах переходу до інформаційного суспільства актуальною проблемою є підготовка педагогічних кадрів, які володіють сучасними прогресивними технологіями.

Питаннями використання інформаційно-комунікаційних технологій в освіті займалися Н. Апатова, Т. Архіпова, В. Безуглий, Н. Белявіна, Н. Бойко, Н. Сосницька, М. Желдак. Теоретичні положення розвитку творчих здібностей розглядали в своїх працях А. Лук, Р. Немов, Я. Пономарьов С. Рубінштейн, Б. Теплов. Підготовці майбутніх вчителів технології присвячені праці О. Коберника, В. Гусева, А. Малихіна та ін. Проте методика підготовки майбутнього вчителя технології на основі ІКТ недостатньо реалізована і потребує вдосконалення з акцентом на розвиток творчих здібностей майбутніх вчителів технології.

Мета даної статті полягала у визначенні шляхів впровадження інформаційних технологій у процес професійної підготовки майбутніх учителів технології на основі реалізації методу колажу.

Інноваційні методи розвитку творчих здібностей взаємопов'язані з інформаційними технологіями. Прогресивним засобом розвитку творчих здібностей у майбутніх вчителів технології є створення графічного колажу за допомогою ІТ технологій.

Важливою умовою інноваційного процесу і об'єктивною необхідністю в інноваційній діяльності педагога є творчість. Тому основу і зміст інноваційних освітніх процесів становить творча інноваційна діяльність викладача, сутність якої полягає в оновленні педагогічного процесу, внесенні до нього творчих змін [1, 8]. Заняття будуть більш ефективними, якщо на них використовуватимуться різноманітні форми навчання, якщо у слухачів буде можливість не тільки слухати, але й дивитися візуальні матеріали, задавати питання, практикуватися на обладнанні, обговорювати різні робочі ситуації і важливі проблеми [2].

Одним з актуальних аспектів інноваційної діяльності є володіння і активне використання викладачами методів самопізнання, самооцінки та саморозвитку, педагогічної рефлексії, необхідних для вироблення оптимального індивідуального стилю педагогічної діяльності [5].

Завдання, поставлені перед майбутнім учителем технології, вимагають переорієнтації та вдосконалення окремих ланок навчально-виховного процесу щодо його вдосконалення.

Переваги застосування інноваційних технологій перед традиційним навчанням в тому, що при їх застосуванні змінюються функції викладача і студента, викладач стає консультантом-координатором (а не виконує інформуючо-контролюючу функцію), а студентам надається велика самостійність у виборі шляхів засвоєння навчального матеріалу.

Колаж використовується головним чином як спосіб для імпровізації, для отримання гостроти образу за рахунок зіткнення на перший погляд несумісних елементів, стилів, підходів, поєднання непоєднуваного [3, 9]. У цьому аспекті колаж слід розуміти як елемент художньої творчості, що сприяє розвитку уяви, просторового мислення, колористичного сприйняття, формування естетичної культури та емоційної чуйності. Навички та вміння художньої творчості дають можливість задоволення потреби в творенні, реалізації потреби створювати, змінювати, творити.

Колаж як метод навчання здатний реалізовувати найважливіші педагогічні функції (рис. 1) [3, 8].

Важливо відзначити, що автору в роботі над графічним колажем за допомогою ІТ технологій не потрібні спеціальні навички малювання. Ця особливість дозволяє відкрити творчі здібності людини, які раніше були йому недоступні.

Слід зазначити, що в процесі створення графічного колажу студент має безпосередню можливість працювати з необхідними йому ресурсами, маючи при цьому повноцінний зоровий контакт і можливість спостерігати за протікаючими змінами в їх властивостях [2, 8]. Ця властивість дозволяє реалізовувати найважливіший принцип педагогіки – наочність.

Рис. 1. Функції колажу як метода навчання

Створюючи графічний колаж, використовуючи комп'ютерні технології, автор має можливість швидко змінювати його параметри (положення, відтінок, непрозорість, різкість і тощо), вибирати найкращі варіанти, завжди маючи можливість моментально повернути попередній результат, що суттєво економить час і дає можливість досягти найкращих результатів. Колаж – універсальний метод методико-педагогічного, освітнього впливу на учнів, характерними ознаками якого є оригінальність форми і змісту. Як метод навчання, колаж відповідає всім вимогам, що пред'являються до нього (рис. 2) [6-8].

Колажування – універсальний і багатоступінчатий процес, який передбачає наявність ряду особливостей (рис. 3) [1, 2]. Колажування реалізується за допомогою створення візуальної моделі, яка включає в себе певні етапи (рис. 4) [4, 9].

Прийом колажу сприяє накопиченню досвіду побудови зорових логічних опор, створює передумови для розвитку абстрактного мислення, а також навичок самостійної роботи студентів. Колажування розвиває вміння збирати, систематизувати та узагальнювати інформацію, необхідну для виготовлення колажу. Таким чином, колаж є одним з інноваційних методів навчання творчості, що володіє виховним і освітнім значенням у розвитку студентів, і може бути використаний в системі вищої технологічної та дизайнерської освіти, формуючи у студентів творче і креативне мислення.

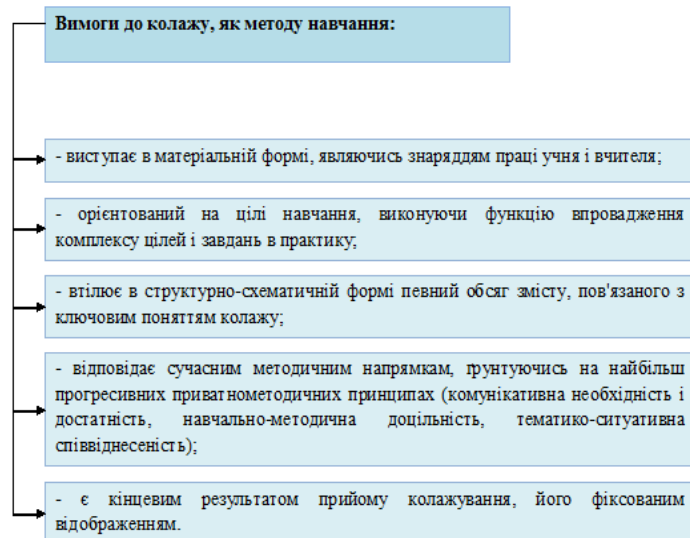

Рис. 2. Вимоги, що висуваються до колажу, як методу навчання

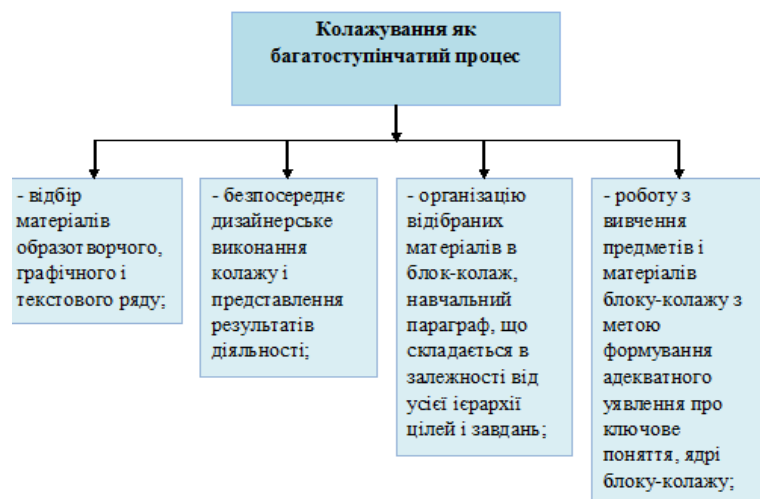

Рис. 3. Основні ознаки колажування

Рис. 4. Етапи роботи над графічним колажем

Список використаних джерел

1. Арнхейм Р. Мистецтво і візуальне сприйняття / Р.Арнхейм. – М.: Прогрес, 1974. – 392 с.
2. Беспалова М.С. Техніка коллажирования як спосіб розвитку умінь монологічного мовлення на уроках англійської мови / М.С. Беспалова // Нові технології у навчанні іноземних мов: збірник статей регіональної науково-практичної студентської конференції. - Омськ: Изд-во Ом. держ. Ун-та, 2012. – 92 с.
3. Векслер А.К. Коллаж в системі професійної підготовки художника-педагога: Дис. канд. пед. наук / А.К. Векслер – Петербург, 2011. – 278 с.
4. Векслер А.К. Методико-педагогічні аспекти викладання колажу в мистецькій освіті в ХХ столітті / А.К. Векслер / Наукові проблеми гуманітарних досліджень. Випуск 11: Науково-теоретичний журнал. – П'ятигорськ. – 2010. – С. 104 – 111.
5. Головін С.Ю. Словник практичного психолога / С.Ю. Головін. Мінськ.: Харвест, 1998. – 301 с.
6. Драйден Гордон. Революція в навчанні. Навчити світ вчитися по-новому / Драйден Гордон, Вос. Джанет. – М.: Парвіне, 2003. – 670 с.
7. Русакова Т.Г. Коллаж як метод у системі професійної підготовки студентів дизайнерів / Т.Г. Русакова, С.Г. Шлеюк, Е.А. Левіна // Вісник ОДУ. – 2014. – №5 (166). – С. 194-199.
8. Сісоева С.О. Теоретичні і методичні основи підготовки вчителя до аормування пворчої особистості учня: Автор. ... Доктора педагогічних наук: 13.00.04 / Інститут педагогіки и психології професійної освіти АПН України. – К., 1997. – 35с.
9. Шоригін С. М. Візуальне моделювання в інформаційних технологіях / С. М. Шоригін // Перспективи Науки та Освіти. – 2014. – №6 (12). – С. 19-25.

Анотація. Сичікова Я. Коллаж як метод розвитку творчих здібностей майбутніх учителів технології. У статті розглядається проблема визначення шляхів впровадження інформаційних технологій у процес професійної підготовки майбутніх учителів технології на основі реалізації методу колажу. Коллаж є одним з інноваційних методів навчання творчості, що володіє виховним і освітнім значенням у розвитку студентів, і може бути використаний в системі вищої технологічної та дизайнерської освіти, формуючи у студентів творче і креативне мислення.

Ключові слова: коллаж, метод навчання, творчі здібності, технологічна освіта.

Аннотация. Сычикова Я. Коллаж как метод развития творческих способностей будущих учителей технологии. В статье рассматривается проблема определения путей внедрения информационных технологий в процесс профессиональной подготовки будущих учителей технологии на основе реализации метода коллажа. Коллаж является одним из инновационных методов обучения творчеству, обладающий воспитательным и образовательным значением в развитии студентов, и может быть использован в системе высшего технологического и дизайнерского образования, формируя у студентов творческое и креативное мышление.

Ключевые слова: коллаж, метод обучения, творческие способности, технологическое образование.

Abstract. Suchikova Ya. Picture theme how method development abilities tvorcheskyh future technology teacher. The problem of identifying ways of implementing information technology in training future teachers of technology-based implementation of the method of collage. Collage is one of the innovative teaching methods work, which has educational and educational value in the development of students, and can be used in higher technological and design education, forming the students creative thinking and creative.

Keywords: collage method of teaching, creativity, technological education.